

meningsløst, tror jeg neppe, at den Anskuelse deles af ret mange i dette Ting. Naar det ærede Medlem omtalte Landstingsmanden for Bornholm (Koføed) som en særlig modig Mand og erindrede om, at han skal paa Valg i Aar, synes jeg, at der er Grund til at prise den Mand, der følger sin Overbevisning, selv om den, efter de Udtalelser, der kom fra det ærede Medlem, ikke synes at falde sammen med de Ønsker, der næres paa forskellige Steder i hans Valgkreds. Men der er for øvrigt flere, der skulle paa Valg i dette Aar, bl. a. det ærede 8de Medlem for 2den Kreds (Lunn) og uder tegnede, saa jeg antager, at i saa Henseende ere vi omtrent lige stillede. De øvrige Bemærkninger, der faldt fra det ærede Medlem, overlader jeg til den ærede Ordfører at besvare.

Formanden: Jeg vil bemærke, at Landstingsmanden for 4de Kreds (Koføed) har meldt Forfald paa Grund af Dødsfald i sin Familie.

Konseilspræsidenten (J. C. Christensen): Med Hensyn til Lovforslagets Forelæggelse og den Tid, som Rigsdagen har haft til at beskæftige sig med det, maa det formentlig være tilstrækkeligt at henvise til, at det har ligget paa Tingets Bord i ca. 3 Maaneder. 3 Maaneder ere jo en halv Rigsdagssamling, saa det synes ikke at være en saa ganske lille Tid, man har haft til at sætte sig ind i disse Forhold. Naar dertil kommer, at disse Laan i Aarenes Løb Gang efter Gang have været opførte paa Finansloven, for en stor Del med resterende Renter eller Afdrag, maa Rigsdagen formentlig være ret godt kendt med, hvad det her drejer sig om. Det, der foreligger, er ikke noget vilkaarligt Indgreb i de Betingelser, under hvilke Laanene ere givne, idet der er forhandlet med vedkommende Laantagere om Afviklingen af Laanene, og de selv ere gaaede ind paa, hvad her foreslaas. Hvis man nu vilde forkaste Lovforslaget, saa tror jeg, at det vilde være vanskeligt at opnaa en anden Overenskomst i de kommende Aar. Mange af Laantagerne ville opfatte en saadan Forkastelse som en Opfordring til sig om at gøre lavere Tilbud, og mange af Rigsdagens Medlemmer baade i dette og i det andet Ting vilde komme under et Pres fra Laantagernes Side for at skaffe dem saa billige Afviklingsvilkaar som muligt. Jeg synes ikke, at det er videre hyggelige Udsigter at stille op for

sig selv. Jeg kan i Virkeligheden heller ikke se, at der kan være nogen Betænkelighed ved at vedtage Overenskomsten som den foreligger. Gennemgaaende er det jo betydelige Afslag, som Laantagerne faa. Naar det ærede Medlem (Lunn) specielt har nævnt Gudhjem, ved det ærede Medlem jo saaledes, at denne Havn har faaet et Afslag paa ca. 38,000 Kr. I Stedet for at betale 115,000 Kr., hvad der er dens Pligt, faar den Adgang til at afvikle Gælden med 77,000 Kr. At det ikke er lykkedes vedkommende Havnekommission, som er gaaet ind paa denne Ordning, straks at faa Kommunens Garanti for et nyt Laan, er jo en Ting for sig. Det er jo muligt, at Kommissionen kan skaffe Pengene paa anden Maade ved at optage Laan et Sted, hvor Kommunens Garanti ikke kræves, og det er ogsaa muligt, at den kan faa Garanti paa anden Maade, det vides der ikke noget om. Jeg indser ikke, at det ved den Skrivelse, det ærede Medlem omtalte, er oplyst for Rigsdagen, at hele Lovforslaget er en Illusion. Jeg tror, at det er for stærkt et Udtryk at anvende om dette Lovforslag. Jeg tror, at man gør Ret i at vedtage det og saaledes faa disse Laan afviklede. Jeg tror, at man vil komme ind paa en sundere Fremgangsmaade, naar man ad anden Vej støtter disse Foretagender trindt omkring i Landet, som vi alle ere interesserede i at støtte for Landets Udviklings Skyld. Jeg tror, at det er sundere, at man støtter dem direkte med Tilskud end med Laan, som det i det Øjeblik, de gives, her inde fra er Forudsætningen, at de skulle tilbagebetale, men om hvilke de — ved at se hen til, hvorledes Praxis har været mange forskellige Steder — ere fristede til at tænke, at Tilbagebetalingen er noget, som kan udskydes ad Calendas Graecas.

Stilling: Den højtærede Konseilspræsident har jo Ret i, at dette Lovforslag har ligget paa Tingets Bord i 3 Maaneder, men det er dog først i de sidste Dage, at det er kommet herop fra Folketinget, og vi saaledes have faaet Sagen til Behandling. Naar jeg ved anden Behandling ligesom den første ærede Taler (Lunn) var inde paa, at der var forskellige Kommuner, som vilde blive haardt spændte for, var det, fordi jeg gennem Henvendelser fra disse Kommuner vidste, at det var dem næsten umuligt at betale, hvad de vare gaaede ind paa. Det er naturligvis en Fejl, at de ere gaaede ind derpaa, det ind-